

Jaarprogramma uitvoering integrale veiligheid 2022

Gemeente Diemen

Inhoudsopgave

Inleiding - 'Samen voor een veilig Diemen' 3

*** Strategisch kader jaarprogramma 2022 *** 4

1. Integrale veiligheid 5

1.1 Terugblik uitvoering veiligheidsbeleid in 2021 5

1.2.1 Aanpak ondermijnende criminaliteit 5

1.2.2 Terugdringen woninginbraken en straatroven (en overige delicten) 8

1.2.3 Zorg voor sterke buurten 'samen voor een veilige buurt' 8

1.2.4 Versterken van de verbinding tussen zorg en veiligheid 9

1.3 Objectieve veiligheid: de (politie)cijfers over 2021 11

2. Prioriteiten en uitvoering in 2022 13

2.1 Ontwikkelingen en initiatieven voor 2022 13

2.2 Prioriteiten politie – Basisteam Amstelland-Oost 18

3. Uitvoeringactiviteiten integrale veiligheid 2022 19

Inleiding - 'Samen voor een veilig Diemen'

Dit jaarprogramma ten aanzien van de uitvoering van het integrale veiligheidsbeleid 2022 is tot stand gekomen door het samenvoegen van drie jaarprogramma's die in de voorgaande jaren separaat van elkaar werden opgesteld, maar allen betrekking hebben op de integrale veiligheid:
* Aanpak ondermijnende criminaliteit Diemen 2021-2022;
* Uitvoeringsprogramma Scheerlicht;
* Jaarprogramma uitvoering integrale veiligheid2021.

Deze nieuwe vorm van het jaarprogramma moet bijdragen aan een efficiëntere weergave van alle uitvoeringsactiviteiten voor 2022, ten aanzien van de integrale veiligheid.

In 2019 stelde de Diemense gemeenteraad het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2019-2022 'Samen voor een veilig Diemen' vast. Jaarlijks worden hierin de vastgestelde veiligheidsthema's -en prioriteiten opgenomen en uitgewerkt. Dit jaarprogramma is een praktische vertaling van het meerjarenbeleidsplan en wordt jaarlijks vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders.

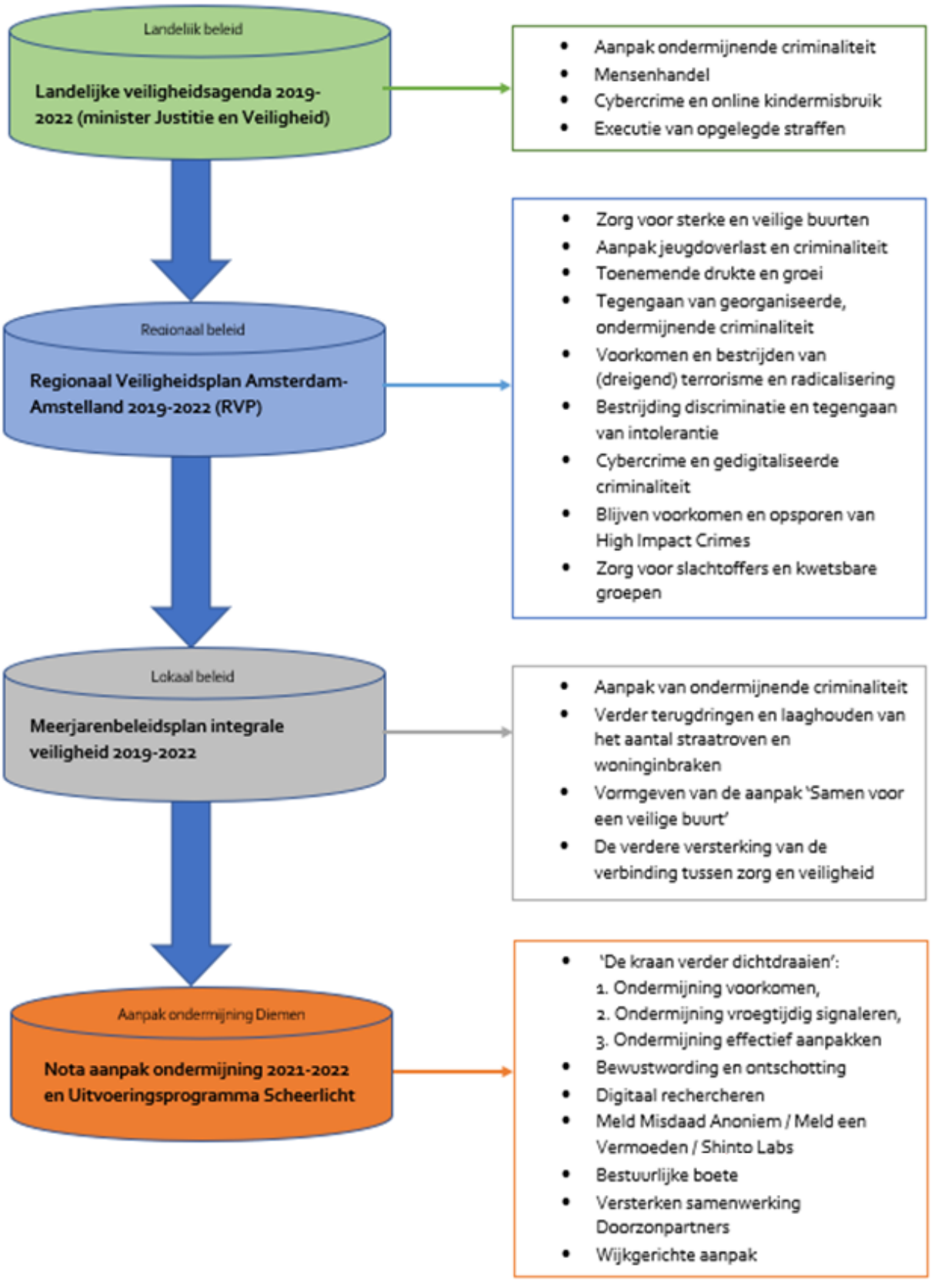
Om met elkaar te werken aan een veilig Diemen kennen we de volgende uitgangspunten:
* **Veiligheid begint bij een goede sociale samenhang.** Diemen voelt veilig als mensen elkaar kennen en bereid zijn om elkaar te helpen. Onveilige situaties die aandacht nodig hebben worden sneller opgemerkt en daadwerkelijk aangepakt;
* **Veiligheid creëren we samen!** Een ieder neemt zijn/haar verantwoordelijkheid: bewoners, ondernemers en de overheid. Bewoners en ondernemers worden gestimuleerd om een bijdrage te leveren aan het veilig maken en het veilig houden van Diemen. Als gemeente streven we ernaar om blijvend vernieuwend te zijn in het gebruik van kennis en informatie. Onder partners delen we, binnen de wettelijke kaders, informatie en we versterken elkaar door aanwezige kennis en kracht te benutten.

Los van de samenwerking die het veiligheidsdomein vraagt, gaat het ook over het gebruiken van de eigen bevoegdheden die de gemeente heeft op het gebied van bijvoorbeeld vergunningverlening, handhaving en de inzet van bestuurlijk instrumentarium. Om een goede (brede) maatschappelijke samenwerking te krijgen is een bepaalde mate van overtuigingskracht nodig richting inwoners en ondernemers. In Diemen zijn preventieve maatregelen een belangrijk onderdeel van het veiligheidsbeleid. Om hierin zichtbaar resultaat te behalen is zelfredzaamheid en zelfwerkzaamheid nodig.

De gemeente Diemen is al enige jaren voortvarend bezig met veiligheidsbeleid. Een voortdurende doorontwikkeling van de methodiek Scheerlicht en diverse acties gericht op criminaliteitsbestrijding. Echter door de coronacrisis die Nederland al vanaf maart 2020 in zijn greep houdt, heeft een aantal uitvoeringsactiviteiten uit het jaarprogramma 2021 geen doorgang kunnen vinden. Er zijn wel acties uitgevoerd, maar niet geheel volgens plan, vanwege de diverse coronamaatregelen waar we mee te maken hebben gehad. Ook in 2022 zal de coronacrisis naar verwachting nog van invloed zijn op de ambities en de daarbij gewenste acties.

De regionale criminaliteitsindex laat op 2017 na, al jaren een dalende trend zien voor de gemeente Diemen. Dit is in lijn met de landelijke trend waarbij steeds minder misdrijven worden geregistreerd. Met name het aantal High Impact Crimes is, over een langere periode gezien, fors gedaald. Echter er zijn ook nog altijd een aantal minder positieve ontwikkelingen. Vrijwel dagelijks worden mensen op grote schaal slachtoffer van vele vormen van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit. Een bekend voorbeeld hiervan is de 'vriend-in-nood-fraude' via WhatsApp. Ook vraagt de steeds maar verder ontwikkelde ondermijnende criminaliteit nog altijd scherpte van de maatschappij. Om de onderwereld de baas te blijven moeten we weerbaarder worden en de 'kraan verder dicht draaien'. Dat gaan we samen doen!

*** Strategisch kader jaarprogramma 2022 ***

1. Integrale veiligheid

Wat is integrale veiligheid? Integrale veiligheid is het concept om complexe, meerduidige veiligheidskwesties op een brede integrale manier te benaderen. Het is veiligheid gemeten in een breder perspectief langs lijnen van tijd, ruimte, sociale netwerken en kennisgebieden. (Meijers, 2016)

De vorige pagina vermeldde de kaders waarbinnen dit jaarprogramma uitvoering integrale veiligheid is opgesteld. In dit hoofdstuk wordt teruggeblikt op het jaar 2021.

1.1 Terugblik uitvoering veiligheidsbeleid in 2021

De invloeden van COVID-19
Met het Jaarprogramma integrale veiligheid 2021 is er uitvoering gegeven aan het veiligheidsbeleid in Diemen. Het jaar verliep anders dan vooraf gepland met op een aantal momenten een aanscherping van coronamaatregelen. In januari werd gestart met de invoering van een avondklok en de eerste vaccinaties. In februari werd de in december afgekondigde lockdown verlengd en in maart volgende een derde golf met oplopende besmettingen. De hiervoor genoemde lockdown is eind mei 2021 beëindigd en de samenleving ging weer langzaam 'open'. In oktober 2021 ontstond opnieuw een piek waardoor het kabinet in november nieuwe beperkingen voor het dagelijks leven afkondigde. Het gevolg was een nieuwe lockdown in december.

Het team Openbare Orde & Veiligheid en Vergunningen (OOV en Vergunningen) en het team Handhaving werden gedurende het jaar behoorlijk geconfronteerd met de nieuwe regelgeving in de vorm diverse wijzigingen in de Tijdelijke wet maatregelen covid-19. De frequentie van wijziging van maatregelen is hoog. Naast de juridische vertaling werden de teams in het werkveld geconfronteerd met vele wijzigingen in bedrijfsvoering van de diverse organisaties in Diemen. Deze wijzigingen moeten naast de geldende regelgeving worden gelegd en het team communiceert dus veel met partijen over hoe bepaalde bedrijfswijzigingen binnen de regelgeving zouden kunnen worden uitgevoerd. In 2021 werd met name via de (social) media steeds vaker zichtbaar dat de 'rek' bij mensen om zichzelf aan de geldende maatregelen te houden, er steeds meer uit is.

1.2.1 Aanpak ondermijnende criminaliteit

De gemeente Diemen wil weerstand blijven bieden aan de zichtbare fenomenen van ondermijnende criminaliteit en niet meer blijven dweilen, maar de kraan verder dichtdraaien. Ook in 2021 zijn er stappen gezet om ondermijning aan te pakken en de integrale aanpak verder te verstevigen. Zoals beschreven in de nota Aanpak ondermijnende criminaliteit 2021-2022 wordt de strijd aangegaan door in te zetten op drie pijlers: 1. Ondermijning voorkomen, 2. Ondermijning vroegtijdig signaleren en 3. Ondermijning effectief aanpakken. Hieronder wordt ingegaan op de acties die we hebben kunnen uitvoeren.

<u>1. Ondermijning voorkomen</u>

- Preventie en persoonsgerichte aanpak: onder ondernemers en verhuurders zijn diverse folders en flyers verspreid om voor te lichten en ter bewustwording. Er zijn bijvoorbeeld folders verspreid over criminaliteit in hotelbranches, het herkennen van ondermijning en een flyer over criminele investeerders. Maar ook tijdens overleggen met onder andere Ondernemend Diemen is dit een agendapunt geweest. Verder worden binnen de methodiek Scheerlicht personen in beeld gebracht die zichtbaar 'doorgroeien' in de criminaliteit. Hiervoor wordt een gerichte aanpak ontwikkeld in door de casustafel Scheerlicht. Ook wordt er in de regio een haalbaarheidsonderzoek gedaan om de Risk Factory in te zetten als preventief programma. Dit is een bundeling van preventieve programma's gericht op scholen en bedrijven.

- Zorg en ondersteuning: binnen de methodiek Scheerlicht wordt een breed palet aan misstanden geconstateerd die niet allemaal vallen onder woonfraude. In een speciaal ingericht casusteam worden alle misstanden besproken en wordt gekeken naar de zorgvraag die er ligt. Zo zal er niet alleen worden ingezet op het stoppen van de misstanden, maar ook op het bieden van een perspectief voor de betrokkenen.

- Screening van huurders: om woonfraude tegen te gaan, is er regelmatig contact met verhuurders waarbij er wordt geïnvesteerd in bewustwording en betere screening door de verhuurders van potentiële huurders.

- Detentie en terugkeer: sinds 2021 is een regisseur detentie en terugkeer beschikbaar voor de Amstelland-gemeenten. Deze regisseur maakt tijdens de detentie van Diemenaren een plan van aanpak om de re-integratie te bevorderen en nieuwe detentie te voorkomen.

- Onderzoek naar bestuurlijke weerbaarheid: door een extern onderzoeksbureau is onderzoek gedaan naar de risico's van ondermijning binnen de organisatie. Het onderzoek vond plaats op basis van de huidige situatie rondom een vijftal thema's, namelijk bewustzijn en betrokkenheid, informatiepositie, inzet bestuurlijk instrumentarium en handhaving, veilig publieke taak (VPT) en informatie- en digitale weerbaarheid. Begin 2022 worden de bevindingen gepresenteerd in een rapport en volgt aansluitend een reflectiesessie.

2. Ondermijning vroegtijdig signaleren

- Methodiek Scheerlicht voortzetten: Scheerlicht is een methodiek geworden in de aanpak van woonfraude en inmiddels opgenomen in de brede aanpak van ondermijning. De methodiek is nu een wijze van samenwerken die bestaat uit de volgende stappen: 1. Signalen delen, 2. Informatie delen, 3. Samen (integraal) controleren en 4. Gezamenlijk optreden op grond van ieders bevoegdheden.

- Laagdrempelig melden van misstanden: om criminaliteit te kunnen melden is Meld Misdaad Anoniem ook beschikbaar gesteld aan de gemeente Diemen. De aansluiting van Meld Misdaad Anoniem was tot 2021 van tijdelijke aard. In 2021 is deze aansluiting definitief geworden. Meld een Vermoeden wordt ook nog altijd ingezet en heeft een mogelijkheid om te melden via een webformulier. Dit moet het vereenvoudigen om een melding te maken.

- OSINT toepassen: binnen de gemeente is in 2021 aan een brede doelgroep uit de teams Handhaving en OOV en Vergunningen een training gegeven voor de inzet van Open Source Intelligence (OSINT). OSINT omvat de methode om informatie en inlichtingen middels openbare bronnen te verzamelen. Er is tevens een applicatie aangeschaft en in gebruik genomen. Nu wordt OSINT toegepast bij het doen van onderzoeken naar personen, bedrijven en adressen.

- Actieve deelname aan de RIEC werkgroep Misbruik woningen: Diemen neemt sinds 2021 deel aan de werkgroep en levert een actieve bijdrage aan de doelstelling van de werkgroep, namelijk het frustreren van misbruik van woningen door criminelen.

3. Ondermijning effectief aanpakken

- Inzetten bestuurlijke interventies: woningen en bedrijfsruimten worden gesloten als daar een mogelijkheid voor is. Bijvoorbeeld bij het aantreffen van hennepkwekerijen en/of drugslabs. Bij met name de branches bouw en horeca wordt een Bibob-onderzoek uitgevoerd bij het verlenen van nieuwe vergunningen of de aanvraag om een verlenging van een vergunning. Daarnaast is er ingezet op het verstevigen van de poortwachtersfunctie bij burgerzaken met als belangrijkste doel dat de Basisregistratie personen (BRP) zuiver en accuraat wordt gehouden. Valse inschrijvingen worden nu eerder ontdekt en tegengehouden.

- Illegale prostitutie en mensenhandel: we nemen deel aan de regionale mensenhandeltafel waar kennisdeling en informatie-uitwisseling op lopende casuïstiek plaatsvindt. Verder hebben er in 2021 een aantal trainingen plaatsgevonden waarbij toezichthouders, handhavers en loketmedewerkers zijn getraind op het herkennen van signalen van mensenhandel. Vanuit het team OOV en Vergunningen is er een procesbeschrijving gemaakt om signalen van misstanden goed te kunnen oppakken. Ook is er een aandachtsfunctionaris mensenhandel aangewezen binnen het team. Deze medewerker is eerste aanspreekpunt bij mensenhandel-casuïstiek en fungeert als vraagbaak. Per 1 januari 2022 is er regionaal ook een zorgcoördinator aangesteld die verantwoordelijk is voor de zorgverlening bij slachtoffers van mensenhandel.

- Voortzetting Out of the Box: de bedrijfscontroles zijn in 2021 ook voortgezet. Er zijn een aantal acties geweest waarbij integrale controles hebben plaatsgevonden bij diverse bedrijfsverzamelgebouwen.

Opiumwetbeleid
In het kader van de handhaving van de openbare orde en veiligheid kan bij het aantreffen van drugs artikel 13b van de Opiumwet (Wet Damocles) worden gebruikt. Bij panden waar een overtreding van de Opiumwet wordt geconstateerd volgt op basis van een bestuurlijke rapportage of een 'doorzon-proces-verbaal', beiden opgemaakt door de politie, een bestuurlijke maatregel. De burgemeester heeft de bevoegdheid om een pand, inrichting of een ruimte te sluiten. Waarschuwingen worden afgegeven als sluiting niet mogelijk is of sprake is van bijzondere gevallen. Het gaat dan met name om eerste overtredingen in woningen die daadwerkelijk bewoond worden. Daarnaast kan ook van deze bevoegdheid gebruik gemaakt worden indien sprake is van zogenaamde voorbereidingshandelingen.
Dit zijn de resultaten over 2021[1]

Sluitingen		**Waarschuwingen**	
Harddrugs	-	*Harddrugs*	2x
Softdrugs	6x	*Softdrugs*	6x
Voorbereidingshandelingen	-		

Methodiek Scheerlicht
In 2021 is Scheerlicht een methodiek geworden in de aanpak van woon- en adresfraude en een vast onderdeel geworden van de brede aanpak van ondermijning. Bij de methodiek werkt de gemeente samen met andere partners zoals de politie, Belastingdienst, FIOD, UWV, SVB en ISZW. Deze partijen brengen signalen en informatie in en kunnen vanuit hun eigen taken en bevoegdheden interventies doen. Door middel van casustafels, adresonderzoeken, huisbezoeken en een brede samenwerking van partners wordt informatie over mogelijke misstanden verzameld en gedeeld. Vervolgens kunnen er gerichte interventies plaatsvinden. Ook is er veelvuldig contact met het Regionale Informatie- en Expertise Centrum (RIEC) om informatie uit te wisselen en analyses te doen, met name om inzicht te krijgen in clusters van criminele netwerken.

Om de bewustwording verder te vergroten hebben medewerkers van handhaving en burgerzaken een training van Fairwork gevolgd. De training ging over het herkennen van signalen van mensenhandel en heeft medewerkers nieuwe inzichten en handvaten gegeven. Ook heeft de methodiek Scheerlicht gezorgd voor meer interne samenwerking en informatiedeling. Door een betere informatiepositie zijn ook nieuwe fenomenen ontdekt binnen het thema woonfraude. Begin 2021 is het toepassen van OSINT verder uitgerold. Alle medewerkers van de teams OOV en Vergunningen en Handhaving zijn opgeleid. OSINT wordt nu gebruikt in de onderzoeken naar ondermijning. In november 2021 is de testfase van het nieuwe aangeschafte programma Shinto Labs gestart. Het programma dat betrekking heeft op woonfraude wordt naar verwachting begin 2022 operationeel.

[1] Peildatum 20 december 2021

Mensenhandel
In de aanpak van mensenhandel zijn gemeenten op basis van nationale en internationale wetgeving verantwoordelijk voor preventie, signalering, handhaving, veiligheid en zorg. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft onlangs een beleidskader opgesteld om de aanpak goed vorm te kunnen geven. In 2015 is een rapport uitgebracht door de commissie Lenferink waarmee duidelijk werd dat gemeenten hun rol in de aanpak van mensenhandel verder moet invullen. Eerder werden daar in 2018 nadere afspraken gemaakt in het interbestuurlijk programma wat leidde tot het programma 'Samen tegen mensenhandel'. Iedere gemeente is daarmee verantwoordelijk voor:

- Het opstellen van gemeentelijk beleid in 2022;
- Passende regionale opvang, ondersteuning en nazorg;
- Het creëren van een landelijk dekkend netwerk van zorgcoördinatoren voor slachtoffers van mensenhandel.

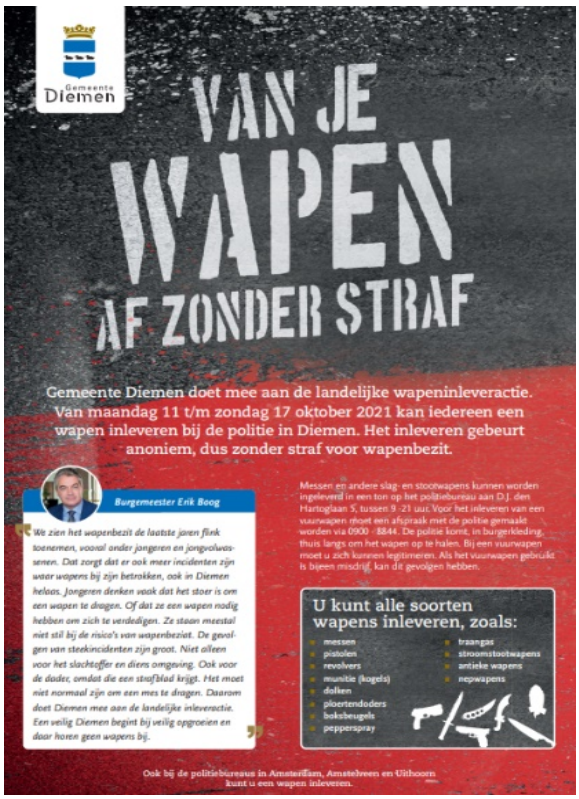
In Diemen is een aandachtsfunctionaris aangewezen voor het thema mensenhandel. Deze aandachtsfunctionaris is werkzaam bij het team OOV en Vergunningen en heeft een coördinerende functie in de aanpak van mensenhandel en het oppakken van casuïstiek en meldingen. Eind 2021 is gestart met een pilot waarin een regionale (Amstelland-gemeenten) zorgcoördinator is aangesteld die als contactpersoon fungeert voor slachtoffers van mensenhandel. De pilot zal een half jaar duren om zo te kunnen bepalen wat de functie in de praktijk inhoudt en of dit aanleiding geeft voor een structurele invulling in die vorm. Het aanstellen van een zorgcoördinator en een aandachtsfunctionaris zijn ook voor het OM belangrijke stappen. Zeker met het oog op het belang van het signaleren van mensenhandel. Mensenhandel kenmerkt zich door slachtoffers die geen aangifte willen, kunnen of durven te doen. Een afnemende aangiftebereidheid bij slachtoffers betekent dat ambtshalve opsporen noodzakelijk is, hetgeen een stevig beroep doet op de beschikbare politiecapaciteit.

Binnen de methodiek Scheerlicht is mensenhandel ondergebracht als signaal. Eind 2021 is er een processchema opgesteld om signalen van ondermijning, waaronder dus mensenhandel, goed te kunnen analyseren en te werken naar een gerichte en concrete interventie.

1.2.2 Terugdringen woninginbraken en straatroven (en overige delicten)
Als gevolg van de coronacrisis zijn de contacten met bewoners en ondernemers beperkter geweest en als deze plaatsvonden, gebeurde dat voornamelijk digitaal. De voorgenomen voorlichting aan bedrijven gebeurde door het digitaal verzenden van flyers en folders. Preventief gezien is er wel veel werk verzet. Door Samen Veilig, het team Handhaving en de politie is veel toezicht gehouden en waar mogelijk contact gemaakt om bewoners en ondernemers te behoeden voor slachtofferschap. Ook in 2021 hebben een aantal straatroven plaatsgevonden en heeft de politie enkele verdachten kunnen aanhouden. Vaak werden deze successen gedeeld via social media. Via het Platform Veilig Ondernemen (PVO) en de overleggen met Ondernemend Diemen heeft een aantal adviestrajecten plaatsgevonden waarin voorlichting is gegeven over een aantal veiligheidsthema's.

1.2.3 Zorg voor sterke buurten 'samen voor een veilige buurt'
In het afgelopen jaar lag de prioriteit vooral op het vergroten van de zelfredzaamheid van burgers en het verder inzetten van preventieve trajecten. Sinds 2020 is het al de bedoeling om het project 'Samen voor een veilige buurt' op te starten waarbij bewoners en ondernemers meer worden betrokken bij de veiligheidssituatie in hun omgeving. Echter door COVID-19 is het project uitgesteld en een aantal keer vooruit geschoven.

Buurtbewoners kunnen aangeven hoe zij de veiligheid beleven en willen verbeteren. Daarnaast wordt er gerichter voorlichting gegeven aan bewoners in het algemeen en aan kwetsbare groepen in het bijzonder. De beoogde voorlichting is vooral gericht op het herkennen van gevaren, voorkomen van incidenten en het herkennen van verdachte situaties. Bij deze voorlichting worden diverse partners betrokken. Het gaat dan om het bevorderen van preventieve maatregelen in de vorm van verbetering van hang- en sluitwerk, rookdetectie, vroege alarmering en om het stimuleren van zelfredzaamheid en eigen initiatieven die bijdragen aan de veiligheid. Via social media hebben de politie en de gemeente diverse communicatie-campagnes uitgebracht om inwoners te informeren over de coronamaatregelen, drugsvondsten, sluitingen en bijvoorbeeld preventieve campagnes. De politie en de gemeente hebben zich ingezet om de communicatie over deze thema's zoveel mogelijk met elkaar in lijn te brengen en af te stemmen.

De aanpak van verloedering in de buitenruimte heeft het afgelopen jaar ondanks de coronamaatregelen doorgang kunnen vinden. De opzichters hebben blijvend kunnen inzetten op het schoon en heel houden van de wijken. Ook zijn er verspreid over de gemeente diverse vernieuwingen op het gebied van infrastructuur uitgevoerd. Door de politie zijn diverse verkeersacties gehouden om de verkeersveiligheid te vergroten. Daarnaast heeft van 11 tot en met 17 oktober 2021Diemen tijdens de landelijke week van de veiligheid deelgenomen aan de wapeninleveractie. Het politiebureau in Diemen was net als vorig jaar aangewezen als inleverlocatie.

In 2021 zijn twee aanwijzingsbesluiten genomen waarmee de APV verder is uitgebreid. In de hele gemeente geldt een verbod op het bij zich dragen van messen en steekwapens in de openbare ruimte. Ook heeft er een uitbreiding plaatsgevonden van het aantal gebieden waar het verboden is om alcoholhoudende drank te nuttigen en/of aangebroken flessen bij zich te hebben. Beide besluiten moeten eraan bijdragen dat de veiligheid en de leefbaarheid verder worden vergroot.

Daarnaast is de APV uitgebreid met een lachgasverbod. Omdat dit artikel in de praktijk lastig bleek te handhaven, omdat expliciet bewezen dient te worden dat het lachgas betreft is begin 2022 nog een artikel aan de APV toegevoegd waardoor het eenvoudiger wordt om ook op lachgas gelijkende waar te handhaven.

1.2.4 Versterken van de verbinding tussen zorg en veiligheid

Vanaf 2020 is er meer oog voor personen met verward gedrag. In Diemen is er ondersteuning via diverse afdelingen, namelijk vanuit het gezondheidsbeleid, jeugdzorg (multidisciplinaire problematiek bij gezinnen met kinderen), Wet Maatschappelijke Ondersteuning, maatschappelijke opvang, beschermd wonen (crisisopvang en Veilig Thuis) en openbare orde en veiligheid. Verder is al het een en ander geregeld op basis van preventie/vroeg signalering, zorg en crisisinterventie. Met de instellingen voor begeleid wonen van HVO Querido en Philadelphia zijn goede afspraken gemaakt om het aantal overlastgevende cliënten te beperken.

Er vindt regelmatig overleg plaats met de wijkagenten van het basisteam Diemen/Ouder-Amstel[2]. Verder zijn er in Diemen twee instellingen gevestigd, Mentrum en Stichting Arq, die beiden ambulante hulpverlening bieden aan cliënten met psychosociale klachten.

Preventie en persoonsgerichte aanpak
Voor de aanpak van criminaliteit zijn preventie en zorg van essentieel belang. De gemeente heeft het afgelopen jaar opnieuw in de breedte geïnvesteerd in een sterk sociaal beleid, onderwijs, leefbare buurten en community building. In de preventieve aanpak is aandacht voor kwetsbare mensen en gezinnen essentieel, omdat deze in het bijzonder vatbaar zijn voor de verleidingen van criminaliteit. Ook het afgelopen jaar is geïnvesteerd in betere contacten en afspraken met het Sociaal Team Diemen en het regionale Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ).

Het AcVZ heeft de persoonsgerichte aanpak vormgegeven zoals bij de Top-400/Top-600-aanpak. In het kader van de aanpak van (ondermijnende) criminaliteit is het programma gericht op het voorkomen dat personen verder doorgroeien in de drugscriminaliteit en overgaan tot excessief geweld. In 2021 is er voor Diemen en Ouder-Amstel een verbindingsfunctionaris aangesteld die zich richt op het bieden van perspectieven en verminderen van recidive en het bieden van hulp aan het gezin van personen binnen de aanpak. Ook is er binnen het gezin aandacht voor het voorkomen dat broertjes en zusjes in de criminaliteit geraken of doorgroeien.

Zorg
Vanuit de methodiek Scheerlicht worden medewerkers van het Sociaal Team Diemen, AcVZ en andere (zorg)partners betrokken bij het constateren van misstanden. Vanaf de start van Scheerlicht is er al een medewerker van Sociale Zaken aanwezig bij de casustafel. Dit is uitgebreid met iemand van Samenleving. Hierdoor kan in het onderzoek vroegtijdig naar misstanden gekeken worden en kan de behoefte aan een eventuele zorgvraag worden ingeschat. Daarmee worden zorg en veiligheid ook met elkaar verbonden.

[2] Per 1 januari 2022: basisteam Amstelland-Oost

1.3 Objectieve veiligheid: de (politie)cijfers over 2021

De effecten van de coronacrisis

In 2021 is – net als in 2020 – de ontwikkeling van de geregistreerde criminaliteit sterk beïnvloed door de maatregelen die in Nederland gelden vanwege de coronacrisis.

Hoe de cijfers te relateren zijn aan de coronamaatregelen is op het moment van het vaststellen van dit jaarprogramma (februari 2022) echter nog niet bekend. Wel valt op dat zaken waarbij de overlast groot is, toenemen, zoals openlijk geweld en aantasting van de openbare orde. Deze stijging is volgens de politie toe te schrijven aan de gevolgen van COVID-19.

Regio's	Soort misdrijf	2017	2018	2019	2020	2021
		aantal				
Diemen	1.1.1 Diefstal/inbraak woning	141	147	109	85	41
	1.1.2 Diefstal/inbraak box/garage/schuur	27	26	45	36	21
	1.2.1 Diefstal uit/vanaf motorvoertuigen	125	135	84	128	117
	1.2.2 Diefstal van motorvoertuigen	58	38	57	51	63
	1.2.3 Diefstal van brom-, snor-, fietsen	179	136	176	181	151
	1.2.4 Zakkenrollerij	14	18	17	12	18
	1.2.5 Diefstal af/uit/van ov. voertuigen	36	26	47	48	32
	1.3.1 Ongevallen (weg)	197	170	138	128	151
	1.4.1 Zedenmisdrijf	7	9	10	18	16
	1.4.2 Moord, doodslag	13	6	6	7	5
	1.4.3 Openlijk geweld (persoon)	2	5	1	2	5
	1.4.4 Bedreiging	63	61	45	84	68
	1.4.5 Mishandeling	66	81	81	93	89
	1.4.6 Straatroof	20	30	28	15	16
	1.4.7 Overval	9	4	10	8	3
	1.5.2 Diefstallen (water)	1	2	1	2	1
	1.6.1 Brand/ontploffing	3	5	7	7	5
	1.6.2 Overige vermogensdelicten	144	182	169	188	157
	1.6.3 Mensenhandel	1	2	2	.	.
	2.1.1 Drugs/dronkoverlast	.	1	.	1	.
	2.2.1 Vernieling cq. zaakbeschadiging	79	132	149	145	126
	2.5.1 Diefstal/inbraak bedrijven enz.	58	35	41	32	29
	2.5.2 Winkeldiefstal	32	21	38	60	56
	2.6.9 Vuurwerk	.	.	.	.	.
	2.6.13 Dieren	1	1	1	1	.
	3.1.1 Drugshandel	22	12	10	22	18
	3.1.2 Mensensmokkel	.	.	.	.	.
	3.1.3 Wapenhandel	6	6	11	11	12
	3.2.1 Kinderporno	.	.	1	.	.
	3.2.2 Kinderprostitutie	.	.	.	.	.
	3.5.2 Onder invloed (weg)	32	41	36	39	43
	3.6.4 Aantasting openbare orde	7	9	5	3	9
	3.7.1 Discriminatie	.	1	.	.	2
	3.7.4 Cybercrime	5	10	10	35	25
	3.9.1 Horizontale fraude	128	140	174	260	244
	3.9.2 Verticale fraude	3	3	1	1	1
	3.9.3 Fraude (overig)	3	1	2	1	.

Bron: Politie

Geregistreerde criminaliteit Diemen 2021

Ten opzichte van het laatste COVID-19 vrije jaar 2018 laten veel cijfers een daling zien in het hiernaast weergegeven schema. In sommige gevallen gaat het zelfs om een spectaculaire daling, zoals diefstal/inbraak woning. Het aantal woninginbraken is meer dan gehalveerd ten opzichte van 2020.

Het aantal geregistreerde straatroven is laag gebleven sinds een aantal jaren, wat vermoedelijk ook toe te wijten is aan de gevolgen van COVID-19. Maar zal ook te maken kunnen hebben met de inzet van de beveiliging in Diemen Zuid en de toename van bewoning in plaats va bedrijvigheid in Bergwijkpark/Holland Park.

Het aantal misdrijven met geweld, zoals bedreiging en mishandeling daalt iets ten opzichte van 2020, maar ligt hoger dan in de jaren voor corona. Dit is vermoedelijk een gevolg van de beleving van een groot deel van de bevolking van stress en restricties, wat resulteert in korte lontjes. Dit komt ook overeen met hetgeen de Buitengewone opsporingsambtenaren (Boa's) van de gemeente Diemen waarnemen op straat. Ook neemt het aantal geregistreerde wapenhandelzaken toe.

Het geregistreerde aantal cybercrime delicten neemt ten opzichte van 2020 af, maar vormt ten opzichte van 2018 nog steeds ruim een verdubbeling. Hetzelfde beeld toont horizontale fraude[3] dat sinds twee jaar erg hoog is. De verschuiving naar de digitale criminaliteit is in hele land zichtbaar en vormt een toenemend maatschappelijk probleem. Denk hierbij aan vriend in nood-fraude' via WhatsApp of phishing.

[3] Horizontale fraude gaat over fraude die gericht is tegen burgers, bedrijven en financiële instellingen. Anders dan verticale fraude dat betrekking heeft op fraude waarbij de overheid slachtoffer is.

Bij vriend in nood-fraude verstuurt een bekende een bericht dat hij dringend financiële hulp nodig heeft vanwege een noodsituatie. Deze 'bekende' vraagt u om snel geld over te maken. Achteraf blijkt het account van deze vriend gehackt te zijn of een vals account te zijn gebruikt. Deze vorm van fraude vindt meestal plaats via WhatsApp, maar e-mail, SMS, Snapchat en Telegram worden ook gebruikt. Phishing is een vorm van digitale oplichting waarbij slachtoffers bijvoorbeeld naar een valse (bank)website worden gelokt om (onbedoeld en te goeder trouw) bank- of andere inloggegevens prijs te geven. Phishing gebeurt via e-mail, WhatsApp en sms.

Een aantal cijfers van 2021 is minimaal bijgesteld ten opzichte van de cijfers vermeld in het jaarprogramma van 2021. Zie bijvoorbeeld horizontale fraude (258 in plaats van 260). Tot slot zijn de zedenmisdrijfcijfers die vorig jaar nog niet beschikbaar waren, inmiddels toegevoegd.

Bij de beschouwing van de politiecijfers is het van belang in ogenschouw te nemen dat Diemen steeds meer inwoners en woningen kent. Als voorbeeld is het aantal inbraken en straatroven in de tabellen hieronder tevens gerelateerd aan het aantal woningen of inwoners.

Woninginbraken per 1000 woningen:

Aangiften	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
- Diefstal/inbraak woning	155	126	140	146	107	85	36
- Diefstal/inbraak box/garage/schuur/tuinhuis	31	31	27	26	45	36	20
Totaal	186	157	167	172	152	121	56
Berekening inbraken per 1000 woningen	12,4	10,4	11,1	11,4	8,9	6,8	3,4

Straatroven per 1000 inwoners:

Aangiften	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**
- Straatroven	11	36	20	30	28	15	17
Totaal aantal inwoners	26.666	26.840	27.272	28.121	29.196	30.780	31.334
Berekening straatroven per 1000 inwoners	0,41	1,34	0,73	1,07	0,96	0,49	0,54

<u>Kraken van (bedrijfs)panden</u>
In 2021 zijn er voor zover bekend geen panden gekraakt. In 2020 was er één zaak bekend waarbij een bedrijfspand was gekraakt.

<u>Huiselijk geweld</u>
Bij het vaststellen van het jaarprogramma zijn nog niet alle gegevens over 2021 beschikbaar. De politie heeft veel aandacht voor huiselijk geweld en indien nodig wordt er door de burgemeester een tijdelijk huisverbod opgelegd. In 2021 zijn er negen huisverboden opgelegd. In 2020 waren dit er tien.

<u>Halt-verwijzingen</u>
Ieder jaar krijgen ongeveer 15.000 jongeren in Nederland een Halt-straf opgelegd. Het coronavirus zorgt al vanaf 2020 voor een daling in het aantal Halt-zaken (Halt, 2021). Bij het vaststellen van dit jaarprogramma zijn de cijfers halt-verwijzingen nog niet bekend (februari 2022, www.Halt.nl).

2. Prioriteiten en uitvoering in 2022

In het vorige hoofdstuk werd teruggeblikt op 2021. Vanaf hier wordt vooruit gekeken naar 2022. Er wordt een beschrijving gegeven van de prioriteiten en de daarbinnen passende uitvoeringsactiviteiten.

2.1 Ontwikkelingen en initiatieven voor 2022

In deze paragraaf wordt ingegaan op de gestelde prioriteiten voor 2022. Deze prioriteiten moeten bijdragen aan het verder verhogen van de leefbaarheid en veiligheid in onze gemeente.

De prioriteiten voor 2022 zijn vastgelegd in het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2019-2022:

- de aanpak van ondermijnende criminaliteit in Diemen, onder andere door voortzetting van de methodiek Scheerlicht en het verder vormgeven van de aanpak van mensenhandel;
- het verder terugdringen van het aantal straatroven en woninginbraken;
- het vormgeven van de aanpak 'Samen voor een veilige buurt', waarbij de gemeente als veiligheidspartner met inwoners en ondernemers samenwerkt aan de veiligheid in de directe woon- en werkomgeving;
- de verdere versterking van de verbinding tussen zorg en veiligheid;
- daarnaast aandacht geven aan fraude/oplichting via WhatsApp/internet gezien de ontwikkelingen in de laatste twee jaar. Bijvoorbeeld: De gemeente besteedt aandacht aan voorlichting over online fraude en cybercriminaliteit met name ook richting de ouderen. Welke acties zijn er regionaal/landelijk?

Aanpak van ondermijnende criminaliteit
Begin 2021 werd in Diemen de nota Aanpak ondermijnende criminaliteit 2021-2022 –'De kraan verder dichtdraaien' opgesteld. In deze nota is inzichtelijk gemaakt dat de gemeente Diemen op meerdere vlakken actief is als het gaat om de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Door een goede doorontwikkeling van de methodiek Scheerlicht worden steeds meer trends en nieuwere vormen van ondermijning zichtbaar. Om de signalen verder te verrijken wordt gebruik gemaakt van de eigen mogelijkheden, maar ook van de partners binnen het RIEC-verband.

Het RIEC Amsterdam-Amstelland is het regionale samenwerkingsverband in de ondermijningsaanpak tussen de volgende convenantpartners: gemeenten, provincie, Openbaar Ministerie, politie, belastingdienst, douane, FIOD, Inspectiedienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW), Koninklijke Marechaussee en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Het RIEC heeft voor de versterking van de ondermijningsaanpak in 2020 een zesluik ontwikkeld. Deze zesluik zet in op een aanpak onder drie versterkingslijnen:

- Het verstoren van criminele geldstromen;
- Het aanpakken van cruciale schakels (criminele dienstverleners/ondernemers);
- Het aanpakken van criminele doorgroeiers en rekruteringsprocessen.

De afgelopen jaren heeft de gemeente Diemen een goede basis gelegd voor een stevige aanpak van ondermijnende criminaliteit. Met de methodiek Scheerlicht is er meer zicht en grip gekomen op de verschillende vormen en fenomenen. Ook is het instrumentarium en de interne organisatie versterkt. Daarnaast is goede samenwerking met de politie van cruciaal belang. Het basisteam Diemen/Ouder-Amstel (sinds 11 januari 2022 het Basisteam Amstelland-Oost) geeft prioriteit aan de aanpak van ondermijning en levert een belangrijke bijdrage aan de methodiek Scheerlicht.

Hieronder wordt verder ingegaan op de initiatieven die in 2022 verder vorm zullen gaan krijgen. Zoals eerder al omschreven zijn een aantal initiatieven in 2021 niet uitgevoerd als gevolg van de corona-maatregelen.

Bewustwording (voorlichting en campagnes)
Hoewel er in 2021 aandacht is geweest voor voorlichting en campagnes via diverse social mediaberichten, wordt in 2022 een aantal preventieve projecten gepland. In 2021 is er ook een aantal folders onder ondernemers verspreid. In 2022 zal de focus meer liggen op het zoeken van actief contact met bewoners, ondernemers en instellingen in de gemeente. De gemeente sluit aan bij campagnes van Meld Misdaad Anoniem, het RIEC en landelijke campagnes. Ook zullen we in de tweede helft van 2022 meedoen aan de week van de veiligheid. Voor het herkennen van signalen van ondermijning is een belangrijke rol weggelegd voor onder andere baliemedewerkers, handhavers, medewerkers van de buitendienst, vergunningverleners en bestemmingsplanmedewerkers. Zij vormen evenals de inwoners de ogen en oren in de gemeente. Dit jaar zullen we ook extra aandacht besteden aan de signaalfunctie bij onze gemeentelijke medewerkers, bijvoorbeeld door speciale training en voorlichting.

Verder toepassen en uitbreiding Bibob-beleid
In 2022 worden een aantal wetswijzigingen opgenomen in de huidige Bibob-beleidsregels. Er wordt zo veel mogelijk aansluiting gezocht bij de beleidsregels van de overige Amstelland-gemeenten om ervoor te zorgen dat er eenduidig beleid gehanteerd wordt in de regio. De mogelijkheid om de Wet Bibob toe te passen is nu uitgebreid naar alle overheidsopdrachten en is niet langer beperkt tot de sectoren bouw, ICT en milieu.

Vergunningplicht APV
In 2020 is er na een akkoord van de gemeenteraad een zogenaamd 'ondermijningsartikel' (artikel 2:34) opgenomen in de APV om een onveilig, niet leefbaar en malafide ondernemersklimaat tegen te gaan. Door het toevoegen van dit artikel heeft de burgemeester nu de mogelijkheid om panden, gebieden of bedrijfsmatige activiteiten (branches) aan te wijzen waarvoor een vergunningsplicht van toepassing is. Bij de aanvraag om een vergunning kan vervolgens de Wet Bibob worden toegepast. In 2022 zal worden bepaald of de noodzaak bestaat om nu al (aanvullende) branches aan te wijzen.

Burgerzaken als 'poortwachter'
Burgerzaken heeft een poortwachtersfunctie voor de Basisregistratie Personen (BRP) en is daarmee ook een eerste belangrijke schakel als het gaat om het voorkomen van ondermijnende criminaliteit in panden. Hoewel er intern meer wordt samengewerkt tussen het team OOV en Vergunningen en burgerzaken zal de informatiedeling blijvend moeten plaatsvinden. Ook is de externe samenwerking inmiddels geïntensiveerd waardoor ook nieuwe fenomenen zichtbaar zijn geworden. In 2022 wordt de in- en externe samenwerking verder uitgebouwd en wordt er verder geïnvesteerd in het vergroten van de bewustwording en kennis.

Inzetten TNO-tool
Het signaleren van spookbewoning is bij het opsporen van ondermijnende criminaliteit essentieel. De TNO-tool kan voorzien in het koppelen, het verrijken en analyseren van data. Het concept-instrument is in 2021 getest door de gemeenten Diemen en Amstelveen en zal in 2022 door de provincie Noord-Holland beschikbaar worden gesteld aan gemeenten. Het instrument ondersteunt niet alleen bij het veel sneller inzichtelijk maken van woningen waar sprake is van personen die doelbewust onder de radar van de overheid willen blijven, maar is ook in staat om te leren van nieuwe indicaties.

Datagedreven aanpak van adres- en woonfraude (Shinto Labs)
Zoals vorig jaar beschreven is er in opdracht van de gemeente Diemen een applicatie met woonfraude lens ontwikkeld. Shinto Labs kan voorzien in de signalering en datagestuurde aanpak van ondermijnende criminaliteit. De lens voor woonfraude bestaat uit een aantal lagen die gezamenlijk analysemogelijkheden bieden om woon- en adresfraude op te sporen. In 2022 zal de applicatie opgeleverd worden en in gebruik genomen worden.

Integrale controles bedrijventerreinen
In 2021 zijn diverse (grootscheepse) integrale controles uitgevoerd in de gemeente. Diverse bedrijven zijn gecontroleerd op misstanden als witwassen, milieudelicten en voertuigcriminaliteit. Er zijn grote geldbedragen aangetroffen en bijvoorbeeld grote hoeveelheden e-waste[4] en gestolen voertuigen. In 2022 zullen deze controles voortgezet worden.

Informatieplein Amstelland
Het verrijken van signalen met informatie van RIEC-partners is belangrijk om snel casuïstiek op te kunnen pakken. Een integrale informatiepositie is noodzakelijk om als één overheid te kunnen optreden. In 2021 is een werkgroep geformeerd en hebben diverse brainstormsessies plaatsgevonden. Het informatieplein leek omwille van het feit dat er onvoldoende draagvlak was, niet haalbaar. Echter in 2022 wordt de werkgroep weer hervat en wordt er opnieuw gekeken of het informatieplein nog gerealiseerd kan worden. De gemeente Diemen zal actief bijdragen aan de voortzetting van de werkgroep.

Nationaal en Regionaal Inlichtingenbeeld ondermijning (NIBO/RIBO)
De recherche brengt in het NIBO en RIBO alle criminele netwerken in kaart. In 2022 zal worden bezien hoe het NIBO/RIBO de informatiepositie van de lokale driehoeken nog meer kan versterken, zodat scherpere keuzes kunnen worden gemaakt in de inzet van alle veiligheidspartners en prioriteiten kunnen worden gesteld in het aanpakken van de verschillende fenomenen en criminele netwerken.

Sluitingsbeleid (verder) uitbreiden
In de Amstelland-gemeenten is eerder een menukaart bestuurlijke interventies ontwikkeld. Deze handreiking maakt inzichtelijk dat de sluitingsbevoegdheden van de burgemeester belangrijke interventies zijn in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. De gemeente Diemen voert een actief sluitingsbeleid van panden. Dit betekent dat na het aantreffen van misstanden, in principe altijd een bestuurlijke maatregel (waarschuwing of sluiting) wordt opgelegd. In 2022 wordt een nieuw sluitingsbeleid met betrekking tot overtredingen van de Opiumwet van kracht. Aan dit nieuwe beleid is de mogelijkheid om panden te sluiten bij voorbereidingshandelingen, als bedoeld in de Opiumwet, toegevoegd. De gewenste sluitingsmogelijkheden na het aantreffen van bv vuurwapens is nog steeds niet wettelijk geregeld omdat de wetgeving is aangehouden tijdens de kabinetsformatie.

Bestuurlijk afpakken
Ten aanzien van het bestuurlijk afpakken van crimineel vermogen is op regionaal niveau onderzoek gedaan naar de mogelijkheden. Bij bestuurlijk afpakken gaat het onder andere om het terugvorderen, oftewel de bestuurlijke incasso van openstaande vorderingen, dwangsommen, boetes en onterecht verstrekte uitkeringen bij criminelen. De Amstelland-gemeenten wilden gezamenlijk intensiveren op het bestuurlijke proces van innen van openstaande vorderingen. Gebleken is echter dat de te behalen resultaten minimaal zijn en de Amstelland-gemeenten tegen capaciteitsproblemen aanlopen. Gelet hierop is besloten om dit vooralsnog niet verder in ontwikkeling te brengen.

[4] Elektronisch afval, ook wel e-waste, is afval dat bestaat uit defecte of verouderde elektrische en elektronische toestellen.

Aanpak mensenhandel

De Amstelland-gemeenten werken momenteel aan een gezamenlijk aanpak van mensenhandel. De gemeente Diemen heeft de aanpak van mensenhandel ondergebracht in de methodiek Scheerlicht. Eind 2021 is een processchema opgesteld om signalen van mensenhandel goed te kunnen duiden en verder te verrijken. De gemeente heeft een aandachtsfunctionaris aangewezen en voor de Amstelland-gemeenten is er per 1 januari 2022 een zorgcoördinator aangesteld. Begin 2022 zal in een separate notitie de aanpak van mensenhandel verder worden beschreven. Dit beleid kan mogelijk worden gezien als opmaat voor regionaal beleid binnen de Amstelland-gemeenten.

Verder terugdringen en laaghouden van woninginbraken en straatroven

In gezamenlijkheid met de politie, beveiligingsbedrijven en Samen Veilig wordt blijvend ingezet op het verlagen van zogeheten High Impact Crimes (HIC-delicten). Door veelvuldig en proactief aanwezig te zijn in de openbare ruimte, in woongebieden en op doorstroomlocaties, kan ook in 2022 de aanpak voortgezet worden. Om woninginbraken te voorkomen wordt voornamelijk ingezet op bewustwording en preventie. Dit is tevens een belangrijk onderdeel van het project 'Samen voor een veilige buurt'.

In voorgaande jaren is ook getracht om het aantal deelnemers aan buurtpreventiegroepen te verhogen. Buurtpreventiegroepen zijn veelal actief via social media-kanalen, waaronder WhatsApp. Om het aantal straatroven blijvend laag te houden, wordt er in gezamenlijkheid met de politie en bijvoorbeeld particuliere beveiligers gekeken waar inzet noodzakelijk is. Zo is er in 2021 beveiliging aanbesteed voor meerdere jaren voor extra toezicht in de donkere maanden in de avonduren (17:00-24:00 uur) in Bergwijkpark en het stationsgebied van Diemen-Zuid. Het komende jaar zullen ook een aantal structurele maatregelen ter bevordering van de sociale veiligheid worden gerealiseerd. Hierbij kan worden gedacht aan het onderhoud en de inrichting van de openbare ruimte en de verdere herinrichting van de stationsgebieden.

Daarnaast wordt er in de regio gekeken naar meer innovatieve methoden om veelvoorkomende criminaliteit eerder op te sporen, bijvoorbeeld door de inzet van mobiele DNA-labs. De regio was een proeftuin voor deze ontwikkeling de afgelopen jaren en het zou goed zijn als met steun van het Rijk ook het vervolgonderzoek in de regio kan plaatsvinden.

Samen voor een veilige buurt

Voorlichting ter voorkoming van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit

Door het Platform veilig ondernemen Amsterdam-Amstelland (PVO-AA) zijn in 2021 een aantal campagnes uitgevoerd waarbij er aandacht was voor dit thema. In 2022 zullen deze campagnes verder worden voortgezet en de gemeente draagt hier actief aan bij. Het aantal geregistreerde gevallen van cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit is nog altijd hoog te noemen. Dagelijks worden mensen slachtoffer van steeds nieuwere fenomenen. Voornamelijk aan- en verkoopfraude via allerlei online platformen zijn veel aan de orde. In het nieuwe RVP 2023-2026 (Regionaal Veiligheidsplan) worden cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit opgenomen als één van de prioriteiten voor de nieuwe periode. Daarnaast zijn er landelijk diverse initiatieven die zich richten op de preventieve aanpak van dit veiligheidsprobleem.

Betrekken bewoners en ondernemers

Het project 'Samen voor een veilige buurt' zet in op een aanpak waarin buurtbewoners en ondernemers meer betrokken worden bij de veiligheidssituatie in hun omgeving. Buurtbewoners kunnen aangeven hoe zij de veiligheid beleven, maar ook hoe zij deze willen verbeteren. Ook wordt er gericht voorlichting gegeven aan bewoners en kwetsbare groepen. Als gevolg van de coronacrisis die in heel 2021 heeft gezorgd voor vrijheidsbeperkingen is dit project nog altijd niet uitgevoerd. In 2022 wordt nader bekeken of het project alsnog kan worden uitgevoerd. De voorlichting in dit project is gericht op het herkennen van gevaren, het voorkomen van incidenten en het sneller doorgronden van verdachte situaties.

Bij de voorlichting worden diverse partners en instanties betrokken. Hierbij kan worden gedacht aan het bevorderen van preventieve maatregelen in de vorm van verbetering van hang- en sluitwerk, rookdetectie, vroege alarmering en om het stimuleren van zelfredzaamheid. Het project richt zich ook op eigen initiatieven die bijdragen aan de veiligheid. Er wordt gebruik gemaakt van spontane initiatieven uit de bevolking, maar ook van de inzet van gemeentelijke vrijwilligers. Het project legt actief de verbinding met initiatieven zoals 'Diemen voor elkaar' en instellingen zoals het Rode Kruis. Met de ondernemersvereniging Ondernemend Diemen worden ook gezamenlijke activiteiten ontplooid.

Voortzetting Brandveilig Leven

Het project Brandveilig Leven wordt voortgezet in 2022 en richt zich op de minder-zelfredzamen, met name binnen zorginstellingen en op scholen. Met zorginstellingen, het onderwijs en de kinderopvang wordt kritisch gekeken naar de brandveiligheidsmaatregelen en het regelmatig organiseren van oefeningen. ook zullen bij deze zorginstellingen in 2022opnieuw gerichte controles en voorlichtingsactiviteiten worden gehouden. De vrijwilligers van Samen Veilig bieden hierbij ondersteuning. De controles en activiteiten zijn onder voorbehoud in verband met de eventuele coronamaatregelen.

Verbinding tussen zorg en veiligheid

In 2022 zal de verbinding tussen zorg en veiligheid verder worden ingezet. Personen met verward gedrag en (criminele) doorgroeiers krijgen hierbij extra aandacht. In Diemen worden beiden doelgroepen ondersteund via de afzonderlijke beleidsterreinen. Vanuit het Sociaal Team Diemen en het team OOV en Vergunningen, wordt er al actie ondernomen in het kader van preventie, vroegsignalering, zorg en crisisinterventie.

Straatcoaches en aanpak Top-400/600

In 2022 gaat gemeente Diemen verder met de inzet van straatcoaches van Stichting Aanpak Overlast Amsterdam. De straatcoaches bezoeken jongeren-vindplaatsen en spreken de jongeren aan om de overlast op straat te beperken. Resultaten en bevindingen worden gerapporteerd aan de gemeente en de politie. Indien nodig kunnen de straatcoaches ook huisbezoeken afleggen als jongeren vaker in beeld komen met betrekking tot overlast. In sommige gevallen is een hulpverleningstraject nodig en in andere gevallen wordt ingezet op een handhavingstraject. Uiteraard is een combinatie van beide trajecten ook mogelijk. De trajecten verlopen via de Diemense groepsaanpak of via de aanpak Top-400/600 van het AcVZ. Ook jongeren die verantwoordelijk zijn voor drugsdelicten worden nu opgenomen in de Top-400/600-aanpak. Het is van belang dat jongeren een goed perspectief en alternatief wordt geboden buiten het criminele drugscircuit. De aanpak Top-400/600 wordt uitgevoerd en geregisseerd door een regisseur die voor Diemen en Ouder-Amstel werkzaam is.

Communicatie(campagnes)

De gemeente, politie en andere veiligheidspartners werken volgens een gezamenlijk communicatie-initiatief. Dit houdt in dat het integrale veiligheidsbeleid beter gecommuniceerd wordt met de inwoners en ondernemers van Diemen. Er worden hiervoor gezamenlijke campagnes opgezet via social media. In 2022 is het voornemen om de jaarlijkse veiligheidsdag en de week van de veiligheid weer te organiseren. De afgelopen twee jaar zijn deze evenementen afgelast vanwege de coronamaatregelen. In het afgelopen jaar vond er meer afstemming plaats tussen communicatie gemeente en communicatie politie over incidenten die plaatsvonden. Er werd in gezamenlijkheid en eenduidig gecommuniceerd via social media. Ook dit initiatief wordt in 2022 voortgezet en verder geïntensiveerd.

Samenwerking politie en openbaar ministerie

De afgelopen jaren is de samenwerking met de politie op meerdere vlakken versterkt. Er blijven wel zorgen over de beschikbare politiecapaciteit in de regio, in relatie tot alle gewenste activiteiten en de daarvoor noodzakelijke inzet. Landelijk is er veel aandacht voor structurele maatregelen die de capaciteit bevorderen. Hoewel ook het basisteam in Diemen een onderbezetting heeft, is de bezetting minder nijpend dan in andere teams in de eenheid Amsterdam.

Per 11 januari 2022 is de voormalige gemeente Weesp in verband met de bestuurlijke samenvoeging bij Amsterdam, toegevoegd aan het basisteam. Deze toevoeging heeft ook gevolgen voor de capaciteit. Het team zal worden aangevuld met nieuw te werven wijkagenten en collega's uit de eenheid Midden-Nederland. De driehoek Diemen/Ouder-Amstel is sinds 2020 geformeerd en veel besluitvorming loopt via deze lijn. De driehoek heeft ook de versterking van de samenwerking tussen politie/OM/gemeenten als focuspunt.

2.2 Prioriteiten politie – Basisteam Amstelland-Oost

Het basisteam zet in op zeven hoofdthema's waarin het actief de samenwerking zoekt met haar partners. De hoofdthema's zijn: zorg en veiligheid, ondermijning, politiek en bestuur, ontwikkeling, verbinding, operatie en bedrijfsvoering[5]. De thema's sluiten aan op de voornemens en ambities van de gemeente Diemen. De politie en de gemeente Diemen hebben een goede samenwerkingsrelatie. Samenwerking vindt vrijwel dagelijks plaats tussen het basisteam, team Handhaving en team OOV en Vergunningen.

Elke drie weken vindt er een operationeel politieoverleg plaats tussen operationeel specialisten van de politie en de teams Handhaving en OOV en Vergunningen. Verder vindt er vier keer per jaar een strategisch politieoverleg plaats tussen de basisteamchefs, de burgemeester en het team OOV en Vergunningen en is er maandelijks een ondermijningsoverleg. De politie heeft voor de thema's ondermijning en jeugd een thematisch wijkagent om een goede focus te houden op deze thema's. In 2022 komt daar nog een thematisch wijkagent bij die op het thema zorg en veiligheid ingezet wordt. De wijkagenten zijn op orde en elke wijk heeft zijn eigen wijkagent.

[5] Afkomstig uit Visual bij Teamplan Amstelland-Oost.

3. Uitvoeringactiviteiten integrale veiligheid 2022

In dit hoofdstuk wordt per geprioriteerd veiligheidsthema genoemd welke uitvoeringsactiviteiten daarbij horen. Dit is een uitwerking van de thema's en prioriteiten zoals geformuleerd in het Meerjarenbeleidsplan Integrale Veiligheid 2019-2022 en de begroting. Of en in welke vorm de genoemde activiteiten daadwerkelijk kunnen worden uitgevoerd, is sterk afhankelijk van de ontwikkelingen op het gebied van de coronamaatregelen en de beschikbare capaciteit.

Aanpak van ondermijnende criminaliteit

Tegengaan van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit	**Activiteit: Signalering en aanpak ondermijnende criminaliteit**
Partners	Politie, OM, RIEC, woningcorporaties, particuliere verhuurders, belastingdienst (onder andere Scheerlicht), FIOD, UWV, ISZW, bedrijven, inwoners.
Maatregelen en inspanningen	Ondermijning voorkomen - Preventie en persoonsgerichte aanpak (Top-400/600); - Zorg en ondersteuning; - Verder vergroten bewustwording (voorlichting en campagnes); - Toepassen Wet Bibob en uitbreiding Bibob-beleid; - Voortzetten zorgvuldige screening van huurders; - Vergunningplicht APV uitbreiden; - Burgerzaken als poortwachter – vergroten bewustwording; - Regie op detentie en terugkeer. Ondermijning vroegtijdig signaleren - Voortzetten methodiek Scheerlicht; - Inzetten TNO-tool spookbewoning; - 'Oren en ogen' binnen en buiten de organisatie benutten; - Voortzetting Digitaal Opkopers Register (DOR); - Laagdrempelig melden van misstanden (MMA/MEV/mailbox); - Datagedreven aanpak van adres- en woonfraude met Shinto Labs; - Toepassen Open Source Intelligence in onderzoeken; - Actieve deelname aan projectgroep 'Misbruik woningen'; - Deelname werkgroep Informatieplein Amstelland RIEC; - Inzetten van integraal analyseteam RIEC; - Kennisdeling m.b.t. Nationaal en Regionaal Inlichtingenbeeld Ondermijning (NIBO/RIBO); - Inzet ondermijningsbrigade; - Onderzoeken samenwerking met het MIT (Multidisciplinair Interventieteam). Ondermijning effectief aanpakken - Voortzetting van inzetten bestuurlijke interventies; - Sluitingsbeleid uitbreiden; - Inzetten op aanpak illegale prostitutie/mensenhandel; - Voortzetting integrale bedrijvencontroles (Out of the Box).

Terugdringen woninginbraken, straatroven (en overige delicten)

Cybercrime en online kinder-misbruik	Activiteit: Voorlichting ter voorkoming Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
Partners	Politie, OM, Ondernemersvereniging, Regionaal Platform Veilig Ondernemen (PVO) Amsterdam-Amstelland, inwoners.
Maatregelen en inspanningen	- Voorlichting geven aan inwoners en bedrijven; - Aanbieden (veiligheids)scans aan bedrijven; - Bewustwordingscampagnes via social media; - Vergroten kennis van burgers m.b.t. digitale veiligheid
Dure voertuigen / voertuigcriminaliteit	**Activiteit: Terugdringen voertuigcriminaliteit / witwassen**
Partners	Politie, OM, gemeente, Stichting Voertuigcriminaliteit,
Maatregelen en inspanningen	- In beeld brengen van dure voertuigen afkomstig vanuit het buitenland (parallelle import); - Nalopen herkomst voertuigen door politie / FIOD; - Extra aandacht binnen methodiek Scheerlicht voor dure voertuigen; - Voortzetten onderzoek van mogelijkheid om scanauto in te zetten voor het traceren van gestolen voertuigen; - Betrekken Stichting Voertuigcriminaliteit.
Voorkomen en opsporen High Impact Crimes	**Activiteit: Verminderen woninginbraken**
Partners	Politie, OM, woningverhuurders, Samen Veilig, beveiligingsbedrijf
Maatregelen en inspanningen	- Bevorderen deelname aan project Samen Veilig; - Inzet van ROC-studenten voor extra oren en ogen; - Doelgroepgerichte voorlichting (minder zelfredzamen, complexbeheerders); - In kader Samen Veilig door vrijwilligers controle op woningen en geven adviezen; - Extra surveillance in Diemen-Zuid; - Donkere Dagen Offensief, hierbij extra surveillance en inzet politievrijwilligers; - Stimuleren deelname keurmerk Veilig Wonen; - Politie: waar nodig persoonsgerichte in plaats van incidentgerichte benadering; - Door verhoging meldingsbereidheid komen tot meer aanhoudingen.
Voorkomen en opsporen High Impact Crimes	**Activiteit: Terugdringen straatroof en overvallen**
Partners	Politie, OM, beveiligingsbedrijf, handhaving, Samen Veilig
Maatregelen en inspanningen	- Dadergerichte aanpak (bij jeugdige plegers); - Toezicht door politie op motor en fiets; - Inzet beveiliging in Bergwijkpark (kantoor- en stationsgebied) samen met bedrijfsleven; - Toezicht door Samen Veilig en handhaving.

Voorkomen en opsporen High Impact Crimes	Activiteit: Verminderen bedrijfsinbraken
Partners	Bedrijfsleven, politie, OM, PVO
Maatregelen en inspanningen	- Stimuleren alertheid burgers (communicatie) via social media; - Stimuleren gebruik veiligheidsscans bij bedrijven; - Individuele adviestrajecten en voorlichtingsactiviteiten in samenwerking met het Regionaal Platform Veilig Ondernemen Amsterdam-Amstelland (PVO); - Stimuleren en her-certificeren Keurmerk Veilig Ondernemen Winkelgebieden; - Vergroten zelfredzaamheid bedrijven; - Inzetten van locatiegerichte bedrijfspanels in de industrie-/kantoorgebieden.
Voorkomen en opsporen High Impact Crimes	**Activiteit: Terugdringen zakkenrollerij**
Partners	Politie, OM, bedrijfsleven, handhaving, Samen Veilig
Maatregelen en inspanningen	- Stimuleren alertheid burgers (communicatie); - Toezicht bij evenementen; - Stimuleren aanbrengen bedrijfsbeveiligingssystemen; - Extra surveillance in burger en uniform van politie, Boa's en vrijwilligers Samen Veilig; - Aandacht geven aan voorlichting aan bezoekers markt en winkelcentrum binnen project Samen Veilig.
Voorkomen en opsporen High Impact Crimes	**Activiteit: Vermindering winkeldiefstallen**
Partners	Winkeliers, Samen Veilig, politie, handhaving
Maatregelen en inspanningen	- Stimuleren alertheid klanten (communicatie); - Aangiftebereidheid winkeliers verhogen; - Stimuleren aanbrengen particuliere beveiligingssystemen; - Surveillance politie, handhaving en vrijwilligers Samen Veilig op de markt en winkelcentrum ; - Gerichte voorlichting aan bezoekers weekmarkt en winkelcentrum.

Zorg voor sterke buurten – 'samen voor een veilige buurt'

Zorg voor sterke buurten	Activiteit: Vergroten zelfredzaamheid burgers
Partners	Brandweer, politie, GHOR, gemeente, Samen Veilig
Maatregelen en inspanningen	- Voorlichting geven aan burgers over inbraak- en brandpreventie, alsmede zelfredzaamheid bij calamiteiten; - Bevorderen deelname aan project Samen Veilig en aan bezoeken veiligheidsmarkten; - Stimuleren eigen initiatieven van burgers; - Promoten deelname Burgernet en HartslagNu; - Promoten Meld een Vermoeden, Meld Misdaad Anoniem en melden via e-mailadres: fraudeteam@diemen.nl; - Promoten WhatsApp-groepen, NL-alert, bellen 112 bij verdachte situaties.
Zorg voor sterke en veilige buurten	**Activiteit: Vergroten leefbaarheid en veiligheid , met extra aandacht voor specifieke complexen/buurten/stationsgebieden**
Partners	Politie, verhuurders, bewoners, Pro Rail, NS, GVB, Stadsregio, Stichting Welzijn Diemen
Maatregelen en inspanningen	Complexen/buurten Integrale locatiegerichte aanpak ontwikkelen: - Voorkoming verloedering door regulier onderhoud en snelle afhandeling klachten door beheerders of gemeente (buitenruimte); - Verhogen burgerbetrokkenheid bij wijkgericht werken; - Aanpak burenoverlast; - Aanpak woonfraude en drugsoverlast met methodiek Scheerlicht; - Verhogen zelfredzaamheid van en preventie door bewoners (middels projecten Samen Veilig en Samen voor een veilige buurt); - Inzet van buurtbemiddeling; - Stimuleren buurtinitiatieven. Stationsgebieden - Voorkoming verloedering door regulier onderhoud en snelle afhandeling klachten door beheerders of gemeente (buitenruimte); - Verhoging sociale veiligheid door aanpassingen in inrichting openbare ruimte en infrastructuur.

Zorg voor sterke en veilige buurten	**Activiteit: Vermindering burenoverlast**
Partners	Politie, woningcorporaties, particuliere verhuurders, meldpunt Zorg, handhaving
Maatregelen en inspanningen	- Bekendheid buurtbemiddeling vergroten; - Bemiddeling door wijkagent en complexbeheerders; - Inzet buurtbemiddeling door gemeente of woningcorporaties (bij dreigende escalatie); - Inzet signalenoverleg Sociaal Team Diemen; - Inzet handhaving; - Zo nodig inzet Actiecentrum Veiligheid en Zorg; - Toepassen beleidsregels Wet aanpak woonoverlast en Huisvestingsverordening.
Zorg voor sterke en veilige buurten	**Activiteit: Brandpreventie en traject Brandveilig Leven**
Partners	Brandweer, Samen Veilig
Maatregelen en inspanningen	Brandpreventie - Advisering brandweer bij vergunningen nieuwbouw en verbouw panden; - Deelname brandweer aan integrale handhavingscontroles; - Deelname brandweer aan Samen Veilig en veiligheidsmarkten/gemeentedag; - Voorlichting door brandweer aan doelgroepen; - Gerichte huisbezoeken door brandweer; - Jaarlijkse preventieweken van brandweer. Traject Brandveilig Leven - Aanpak scholen; - Aanpak zorginstellingen; - Aanpak gebouwen hoge intensiteit gebruikers.
Zorg voor sterke en veilige buurten	**Activiteit: Verhogen verkeersveiligheid**
Partners	Politie, Samen Veilig
Maatregelen en inspanningen	- Verkeerscontroles op te hard rijden, met name op de hotspots, conform verkeerhandhavingsplan politie; - Meer controle op fietsverlichting; - Ondersteuning verkeersacties politie door vrijwilligers Samen Veilig.

Zorg voor sterke en veilige buurten	Brandveiligheid
Partners	Brandweer, Waternet, Samen Veilig, Gemeente, Veiligheidsregio
Maatregelen en inspanningen	- Controles op aanwezigheid en bereikbaarheid van brandkranen; - Geïntegreerde registratie van controles beschikbaar voor brandweer en gemeente; - Aanvullen door Samen Veilig van ontbrekende markering brandkranen; - Afspraken inzake melding gebreken (aan Waternet en of team Infra) via de gemeente (team OOV&V).

Zorg en veiligheid

Zorg voor slachtoffers en kwetsbare groepen	Activiteit: Aanpak overlast door verwarde personen
Partners	Politie, maatschappelijke instellingen
Maatregelen en inspanningen	- Goede samenwerking met betrokken instellingen (HVO Querido, Mentrum, ARQ, Philadelphia); - Inzet vanuit het Sociaal Team Diemen; - Benutten mogelijkheden van integrale aanpak van overlast door verwarde personen in de regio Amsterdam-Amstelland; - Toepassen van de wetgeving Wvggz (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg).
Zorg voor slachtoffers en kwetsbare groepen	**Activiteit: Aanpak huiselijk geweld**
Partners	Politie, OM, Blijfgroep, hulpverleningsinstanties, juridische ondersteuning gemeente Amstelveen
Maatregelen en inspanningen	- Opleggen tijdelijk huisverbod; - Vervolging strafbare feiten; - Subsidiëring Blijf-groep; - Extra aandacht (bijvoorbeeld via social media) voor aanpak ouderenmishandeling.

Aanpak jeugdoverlast en -criminaliteit - Inzet straatcoaches	Activiteit: Verminderen overlast jeugd en voorkoming daderschap
Partners	Politie, OM, SWD, Actiecentrum Veiligheid en Zorg, SAOA
Maatregelen en inspanningen	- Maandelijks jeugdoverleg; - Individuele- en groepsaanpak; - Inzet Sociaal Team Diemen; - Top 600/Top 400 aanpak via regisseur; - Aandacht voor detentie en terugkeer via regisseur; - Expertisetafels; - Structureel overleg tussen politie (wijkagent thema jeugd) en jongerenwerkers/straatcoaches om informatiepositie en aanpak te versterken; - Toezicht door wijkagent en Boa's; - Inzet straatcoaches SAOA.
Persoonsgerichte aanpak / radicalisering	**Activiteit: Top-400/600-aanpak en aanpak radicalisering**
Partners	Politie, OM, Actiecentrum Zorg en Veiligheid, Amstelland-gemeenten
Maatregelen en inspanningen	- Inzetten en in verbinding blijven met verbindingsfunctionaris. Deze verbindt het Actiecentrum Veiligheid en Zorg met gemeenten voor wat betreft het thema Top 400/600; - Inzetten en in verbinding blijven met radicaliseringsregisseur welke werkzaam is voor alle Amstelland-gemeenten.